

The Importance of Strategic Planning and management in Health

اکبر رسولی^{۱،۲}* محمد حسین کتابچی خونساری^{۱،۲}، شهرزاد اشجع اردلان^{۱،۲}، فروغ سرایی^{۱،۲}،
فاطمه زهرا احمدی^{۱،۲}

۱. دانشجوی کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی
تهران، تهران، ایران.

۲. انجمن کارآفرینی در سلامت، مرکز پژوهش های علمی دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران،
ایران.

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

مقدمه

- بیمارستانها همیشه در کشمکش رقابت و بقا هستند هزینه های درمانی دائما در حال افزایش است اما بیماران دوست ندارند که پرداخت بیشتری داشته باشند . آسیب ها، مرگ و میر بیماران ناشی از خطاهای غیر عمد و قابل پیش گیری حین کار عوامل درمانی در تمام دنیا در حال افزایش است. پرسنل، پرستاران و پزشکان به طور مداوم با مشکلات تکراری روبرو هستند. به طوری که باعث می شود خسته یا پیش از زمان مقرر، محیط کار خود را ترک کنند.
- فرآیند برنامه ریزی استراتژیک عبارت است از ایجاد یک بیانیه ماموریت خاص، اهداف و مقاصد پشتیبان که تکمیل کننده حامی ماموریت و راهبرد کلی سازمان باشد. طرح راهبردی سازمان، نقشه راهی برای مدیریت اثر بخش اجرای کوتاه و بلند مدت برنامه ارتقا سلامت است.

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

روش کار:

- مطالعه حاضر، از نوع مروری است که به دو صورت مطالعات کتابخانه ای و جستجو در پایگاه های داخلی و خارجی انجام گرفته است. با استفاده از کلیدواژه های برنامه ریزی، برنامه ریزی استراتژیک، مدیریت استراتژیک سلامت و بهداشت و درمان در پایگاه های SID، Magiran، Iranmedex، Scopus، Ebsco، Google scholar جستجو شده است. تعداد ۵۵ مقاله استخراج شد و پس از بررسی از دید تکراری نبودن، روزآمد بودن و دسترسی کامل به مقالات، تعداد ۲۷ مقاله جهت نگارش وارد مطالعه شدند.

در این مطالعه با بررسی تحقیقات صورت گرفته در زمینه برنامه ریزی استراتژیک سلامت، دیدگاه های مختلف و گام های لازم برای انجام این امر مهم و تفاوت های عمده برنامه ریزی استراتژیک در مراکز بهداشتی درمانی با سایر سازمانهای تولیدی و خدماتی تا حد امکان مشخص کرده ایم.

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

نتایج:

مشکلات سیستم های بهداشتی درمانی موفقیت این است که بیمارستانها تمرکز کنند بر روی مشکلاتی که قابل حل هستند نه اینکه بر روی مشکلاتی وقت گذاشت که اقدامات روی آنها تاثیر چندانی نداشته و عدم موفقیت و دلسردی همراه است. مشکلات فراوان بیمارستان ها نظیر:

تاخیر در حمل و نقل تدارکات به واسطه ی دستورات نامناسب که باعث اشتباه در دریافت تدارکات می شود. پرسنل، با تجهیزات جدید در زمینه کار مشکل دارند.

برگشت کالاها مانند(صندلی چرخدار) از واحدها به علت ساخت ناصحیح آنها تجهیزات ایمنی استفاده نمی شود.

آسیب ها و بیماریهای جدیدی گزارش نمی شوند.

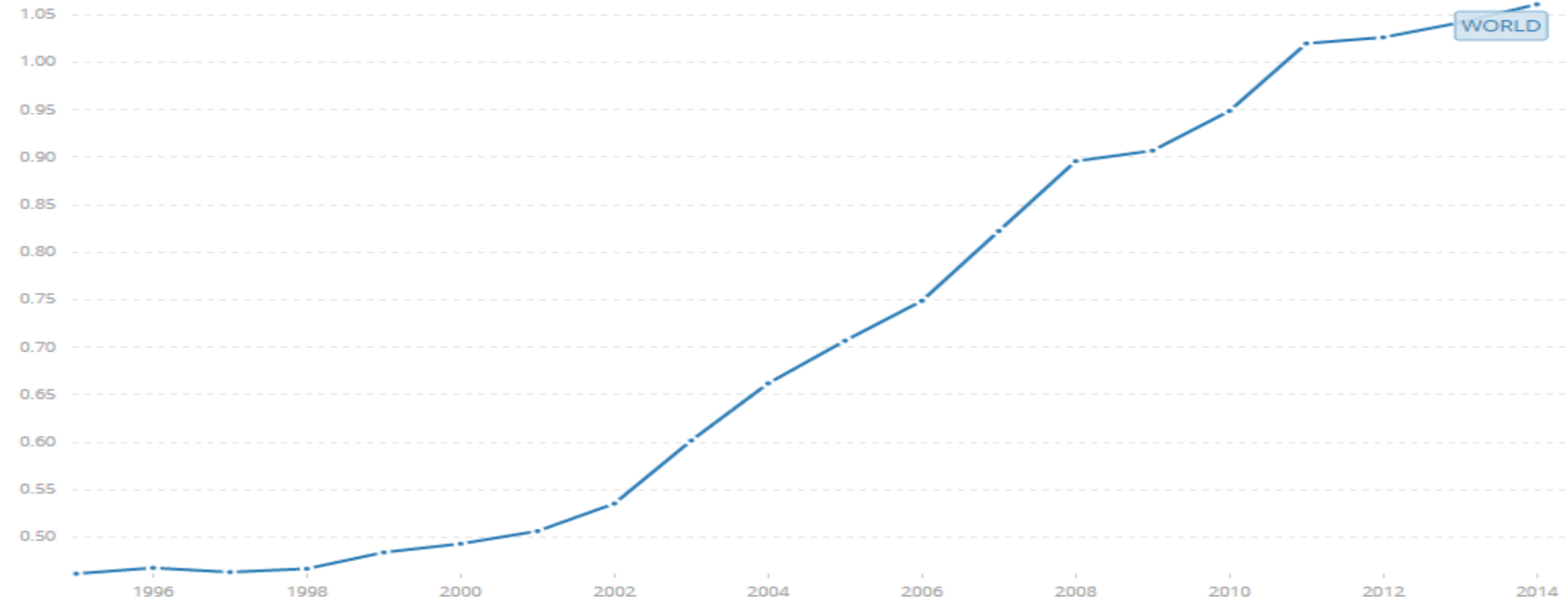
محدوده فضای انبارها مانند: رختشویی و تدارکات به طور نامناسب استفاده می شود.

پرسنل مسئولیت خود را به گردن دیگران می اندازند. پرسنل کار خود را ترک و به سایر بیمارستانها می روند

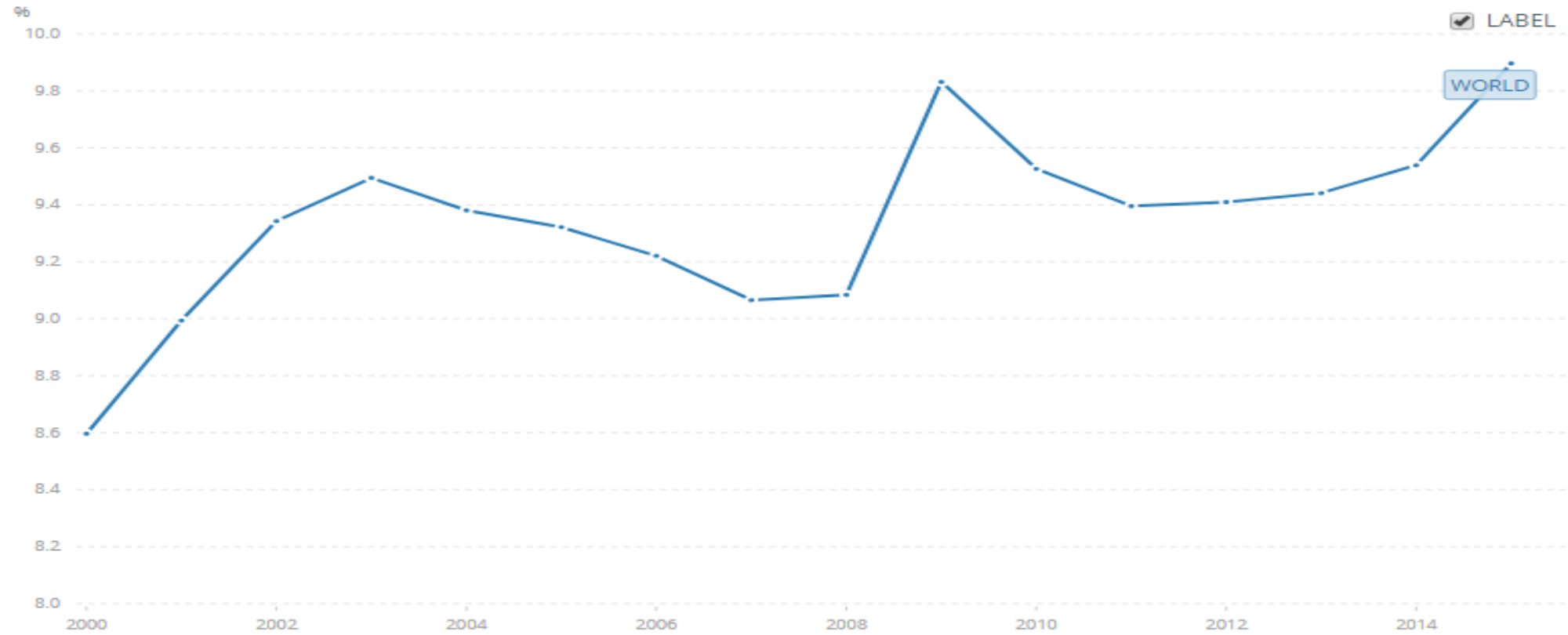
روند کاغذ بازی اکثر پرونده های بیمار که موجب تاخیر در درمان و ایجاد صف طولانی در بیمارستان

4th International Conference of Modern Research in Management, Economics and Development

Thousand

4th International Conference of Modern Research in Management, Economics and Development

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

Row		Per capita treatment(Dollar)	Percentage of GDP
1	Switzerland	9674	11.4
2	Norway	9522	9.4
3	United states	9403	17.6
4	Netherlands	5694	12
5	Iran	351	<10

4th International Conference of Modern Research in Management, Economics and Development

Row		2000	2015
1	Switzerland	9.34	12.06
2	Norway	7.71	9.98
3	United states	12.51	16.84
4	Netherlands	7.06	10.69
5	Iran	5.24	7.59

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

- تعداد بیمارستان هایی که شروع به برنامه ریزی استراتژیک فعال کرده اند تا حدودی نا مشخص می باشد.
- نکته بسیار حائز اهمیت دیگر این است که بسیاری از این مراکز بهداشتی درمانی دارای فرآیند برنامه ریزی استراتژیک اشتباه می باشند.
- یکی از مسائل مهمی که در این حوزه می باشد درمی یابیم، فرآیند برنامه ریزی استراتژیک در بین دو مرکز بهداشتی درمانی با اندازه های تقریباً یکسان و حوزه های جغرافیایی متفاوت چه شباهت ها و تفاوت هایی دارد. تئوری وابستگی به منابع (RDT) و دیدگاه مبتنی بر منابع (RBV) دو رویکردی هستند که در توسعه استراتژی سلامت، مورد استفاده قرار می گیرند.

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

• RDT و RBV در مدیریت استراتژیک سلامت

- دیدگاه مبتنی بر منابع بر ویژگی های مهم عوامل مستقلى که باعث تنوع محصولات یا کاهش قیمت شده اند تاکید می کند. این رویکرد بر منابع استراتژیک سازمان تاکید دارد. مانند: منابع فیزیکی، نیروی انسانی، فعالیتهای سازمانی، دانش اطلاعاتی و... .
- کاربرد تئوری وابستگی به منابع خارجی RDT در برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک بسیار نزدیک به نظریه های سیستم های باز و نهادی است.
- **RBV** به صورت موازی با تئوری **RDT** در فرآیند برنامه ریزی استراتژیک به کار برده می شود اما نسبتاً دیدگاهی جدید تر در مدیریت و برنامه ریزی می باشد. ولی به طور کامل جانیافته است.
- **RBV** بر روی به دست آوردن مزیت رقابتی بر منابع داخلی یک سازمان از طریق توسعه و استخدام تمرکز دارد.
- **RBV** در جهت مدیریت استراتژیک، مدیریت استراتژی منابع انسانی و برنامه ریزی استراتژی فناوری اطلاعات تمرکز دارد.

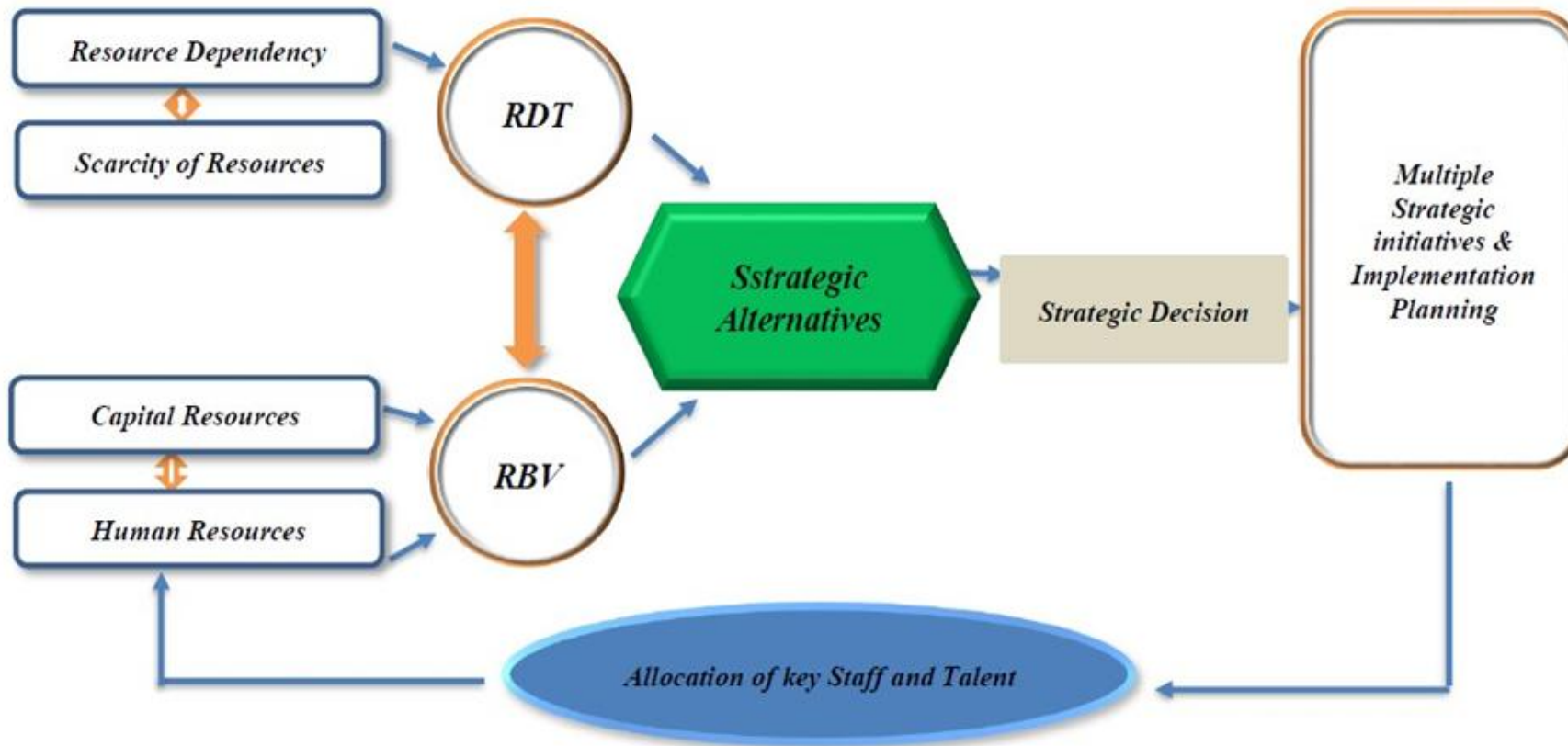
4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

نتیجه گیری:

- یار محمدیان، عسکری و همکاران در سال ۱۳۸۵ در تحقیقاتی با عنوان برنامه ریزی استراتژیک دانشگاه علوم پزشکی اصفهان از روشهای کمی و کیفی در تهیه برنامه و استفاده از مدل‌های مختلف برنامه ریزی استراتژیک از یک الگوی تلفیقی کمک گرفته و به این نتیجه رسیدند که ضرورت برنامه ریزی استراتژیک در نگرش مدیران و کارشناسان تحول ایجاد کرده است.
- رحمانی، رویانی و احمدی در تحقیقی با عنوان تدوین برنامه استراتژیک برای استقرار سیستم کیفیت در آزمایشگاه تشخیص طبی به این نتیجه رسیدند که تفاوت و اصلاح محسوس مشکلات در استقرار کیفیت در آزمایشگاه پس از تدوین و اجرای برنامه ریزی استراتژیک بیانگر اهمیت برخورد یا مشکلات به صورت هدفمند تدوین و اجرای برنامه ریزی استراتژیک است.
- ارباب کاش و همکاران در تحقیقی با عنوان مدیریت استراتژیک سلامت و دیدگاه مبتنی بر منابع، به بررسی چگونگی تدوین برنامه ریزی استراتژیک در مراکز درمانی و تفاوت‌ها و شباهت‌های میان فرآیند برنامه ریزی در این مراکز پرداختند. در نهایت به این نتیجه رسیدند که فرآیند برنامه ریزی استراتژیک بر مبنای دیدگاه مبتنی بر منابع RBV در مراکز درمانی، بسیار شبیه به یکدیگر می باشد.

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

- طبق اطلاعات به دست آمده، چارچوب مفهومی به جهت مدیریت استراتژیک سلامت، شامل توازن در هر دو رویکرد RDT و RBV می شود ارائه کردیم.

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

- نتایج بررسی نشان داد که RDT تئوری وابستگی به منابع، تاثیر بالقوه ای در فرآیند تصمیم گیری استراتژیک سلامت دارد. همچنین مشاهده شد که تغییرات در رویکردهای اجرا و پیاده سازی استراتژی، مربوط به هماهنگی و اختصاص منابع می باشد. رویکرد مبتنی بر منابع RBV بیشتر مناسب و کاربردی برای برنامه ریزی استراتژیک سلامت می باشد.
- نکته مهم این می باشد که بعد از بررسی به این نتیجه رسیدیم که رویکر RBV تاثیر مهمی در فرآیند برنامه ریزی استراتژیک در حوزه بهداشت و درمان دارد. سلامت نیز با سرمایه گذاری و بکارگیری منابع و استعداد های کلیدی مدیریت، طی فرآیند برنامه ریزی استراتژیک باعث افزایش ظرفیت سازمان و توانایی آن را در مواجهه با عوامل و محیط در حال تغییر، افزایش می دهد.

4th International Conference of Modern Research in
Management, Economics and Development

References •

- Ahmadi-Javid, A., Jalali, Z., & Klassen, K. J. (2017). Outpatient appointment systems in healthcare: A review of optimization studies. *European Journal of Operational Research*, 258(1), 3-34. •
- Arbab Kash, B., Spaulding, A., D. Gamm, L., & E. Johnson, C. (2014). Healthcare strategic management and the resource based view. *Journal of Strategy and Management*, 7(3), 251-264. •
- Arunanondchai, J., & Fink, C. (2007). *Trade in health services in the ASEAN region*: The World Bank. •
- DAMARI, B., & VOSSOGH, M. A. (2013). Social health service packages, a model for urban health system interventions. •
- Fathi, M., Ajamnejad, R., & Khakrangin, M. (2013). Factors contributing to social health among teachers of Maraghe city. *Social Welfare Quarterly*, 12(47), 225-243. •
- Hamidi, Nasser. Ghayeb Dost,H.(1394), Prioritizing Strategic Health Management Factors with Linkage Approach, *Journal of Health Information Management*. [In persian] •
- Hillman, A. J., Withers, M. C., & Collins, B. J. (2009). Resource dependence theory: A review. *Journal of management*, 35(6), 1404-1427. •
- Huesch, M. D. (2013). Are there always synergies between productive resources and resource deployment capabilities? *Strategic Management Journal*, 34(11), 1288-1313. •